

NAKKILIAN NAISVOIMISTELIJAT

(Jatk edell. num.)

Ensimmäiset johtajat. Seuramme ensimmäisenä voimistelunjohtajana toimi seurun puheenjohtaja Taimi Mikola. Mutta heti ensimmäisenä kesänä lähetettiin seurun toimesta SNL:n johtajakursseille jäsenet Lea Suominen ja Tellervo Huru. Seuraavan lukuvuoden ajan he yhdessä huolehtivatkin harjoitusten johtamisesta.

Lea Suominen. Mutta pian voimistelunjohtaminen siirtyi meidän yksinomaiseen Lea Suomiselle. Hänestä tuli se sadun haljattar, joka sai puupötkelöihinkin puhalletuksi elävätkä henkeä. Ollen itse erittäin etevä voimistelija hän oli myös erinomainen johtaja, jonka väsymättön ja sytyttävä innostus sai kannun ja keuhmankin voimistelijan yrittämään parastaan. — Suoritettuaan voimistelukurssin Saksassa muuttamassa koulussaan liikunnakoulussa Lea Suominen, halveksimatta koisuuttaan pienä voimisteluosana, johti sen tyttäret voimisteluun uusille urille.

Niinpä Nakkilan naisvoimistelijat ovat ensimmäisiä Suomen maaseudulla voimistelleet sen uuden suunnan mukaisesti, jota nykyisin niin suuresti ihailtaan siellä, missä Hilma Jalakan tyttöineen esiintyy. Myös Lea Suominen jo noina vuosina esiintyi Hilma Jalakan voimisteluoukkuessa ulkomailkin, ja oli hän mm. Tukholman Långadella v. 1930 ja Berliinin olympialaisissa v. 1936 Suomen lipun kantajana, mikä samame ylipöydellä merkitä Nakkilan Naisvoimistelijain historiaan, niinkuin näitten vuosien vuotiskertomuksissa mainitaan. Ihailten ja kiittolisauna ajattelevat noiden vuosien voimistelijat rouva Lea Suominen-Snäälliä, joka vaivojaan säästävästi, tarmokkaana ja vaativana, innostavana ja uhrautuvana johtajana opetti voimistelijansa tuntemaan sitä liikunnan iloa, minkei oikea voimisteluun saa aikaan.

Vieno Koskinen. Lea Suominen-Snäällin muuttettua pois paikakunnalta, olisivat Nakkilan Naisvoimistelijat joutuneet suureen johtajapulaa, ellei tänne olisi jäänyt Vieno Koskista. Toimitetaan jo pitkän aikaa apulaisjohtajana oli hän nyt valmis ja pätevä ottamaan vastuun hennolle hartioilleen. Vieno Koskisen, joka arvan seurun perustamisesta asti on ollut mukana edelleen toimii niin voimistelijana kuin johtajana, on se voima, joka sota-aajan tauon jälkeen taas koki laumansa, elvytti ja elvytti, kunnes unelmaat heräsivät ja uudet tarinat kasvoivat mukaan. Yhdessä seurun monivuotisen puheenjohtajan Hilka Heinolan kanssa hän on ylläpitänyt toimintaa silloinkin, kun muut ovat näyttäneet nukahaneen. Luvultaan suurin on nitten harjoitusten määrä, jotka Vieno Koskinen on johtanut. Ihmeellen ihailtavat voimistelijat sitä uhrautuvaa sitkeyttä ja liikkeellepöörävyä voimaa, joka kätkeytyy hänen hillittyyn olemukseensa.

Kursitoiminta.

Aikaisemmin oli voimisteluharjoitusten johtaminen kerrallaan vain yhden tai kahden johtajan onnistuksella. Se oli raskasta, kun osastoja oli monta. Niinpä onkin seurun toimesta sen jäsenistä koulutettu uusia johtajia, jotka vuorottelemalla voivat helpottaa toistensa työtä. Vuodesta 1945 lähtien on joka kesä joku tai joidenkin seurun jäsenistä osallistunut SNL:n järjestämille johtajakursseille joko Varalassa, Tamhuvaarassa tai Kiskallossa. Lisäksi on aikemmin voimistelijatölle annettu tilaisuuksia osallistua erilaisiin virkistyskursseihin.

V. 1944 järjestettiin Porissa Porin Naisvoimistelijain toimista ns. rytmikurssit, joiden ohjajana toimi voim.-op. Bertta Reinho. Nakkilan naisvoimistelijat osallistui tähän kurssiin useita ja innostus heidän keskuudessaan oli valtava. Sel-

laisille kursselle pitäisi päästä usehin, oli yhteinen ajatus. V. 1950 kutsuttiinkin Bertta Reinho Nakkilan ohjaamaan samantyyppistä viikon kestävä kurssia. Siihen otti osaa 25 seurun jumppatyttöä, ja innostus oli jälleen valtava.

Jäsenet.

Seuran jäsenmäärä on vuosien aikana jonkin verran vaihdellut ollen se kuitenkin keskimäärin 100:n vaiheilla. Jäsenet ovat olleet enimmäkseen pitkäjätkä keskuksista ja n. 3 km:n säteellä siitä, mutta pitempikään matka ei ole estännyt innostuksen alkua pääsääntöisesti. Esim. v. 1937 kävi pari neitosta Viikkalan maasta saakka Tattaran koululla voimisteluosassa kulkien pimeän joen yli veneellä sillä silta ei silloin vielä ollut.

Varat.

Mistä sitten on saatu ne varat, joilla tällainen kurssitoiminta, johtajien palkkaus, harjoitushuoneitten vuokra ym. menot on voitu maksaa? Tietenkin seurun jäsenet ovat maksaneet jäsenmaksua, joka perustamisesta vuoteen 1939 oli 20 mk vuodessa. Vuodesta 1944 lähtien jäsenmaksua on vähitellen korotettu niin että se nykyisin on 400 mk voimistelevalle ja 200 mk kannattavilla jäsenillä. Ompeluseura- ja iltamatoiminnalla on jonkun verran kerätty lisävaroja. Suuri menojenvähennys on saatu johtajilla, jotka ovat suurimmalta osalta toimineet kokonaan ilmaiseksi tai vain hyvin pienellä palkkiolla vastaan.

Lahjoitukset. Huomattavan varojen liisan tekevät kuitenkin lahjoitukset. Erittäin suuressa määrässä on mainittava J. V. Suominen Nahkatehdas Oy, joka vuosittain toistuvilla lahjoituksillaan on suurentanut Nakkilan Naisvoimistelijain toimintaa. Myös Nakkilan kunta on ilkkunatkasvatustyon tukemiseksi lahjoittanut määrärahan milloin sitä vain on anottu.

30-vuotias naisvoimisteluosara.

Nakkilan Naisvoimistelijat on kasvattanut uros lapsen tosiustaan. Sen 30-vuotisen toiminnan jäsenistössä on paljon niitä, jotka enää vain muistelevat niitä aikoja, jolloin olivat mukana. Paljon kätkeytyy niihin

Lippuvedelys Nakkilan Naisvoimistelijain 30-v.juhlassa. Lipunkantajana puh.johnt, rva Hilka Heinola.

muistoihin ponnisteluja ja vaivannäköä, hikipisaroita ja lihaisten kiipeyt-
tä, mutta ne ovat sentään ennenkän-
keä valoisia muistoja yhteisesti ko-
rustusta iloista, juhlien jännityksestä,
reikien tuomisista uusista kokemuksis-
ta ja yhdessäolon elämäntäyteisistä
hetkistä. — Ne nuoret, jotka nyt as-
tuvat ensi askelitaan tämän seurun
riveissä, pitänevät huolen siitä, että
tuli ei pääse sammumaan, vaan että
se kipinä, joka 30 vuotta sitten lei-
matti, pääsisi valaisemaan yhä laa-
jempia piirejä ja lämmittämään en-
tistä enemmän mieltä naisvoimiste-
lun aatteelle, niin että
•Eespäin vielä kaudemmaksii
piirtyy hemme rakkahaksi:
siskot kaikkein kaukorantain
yhitty meihin kättä antain.

NAKKILAN NAISVOIMISTELIJAT

Perustaminen.

Syyskuun 19 p:nä 1926 kokoontui joukko liikunta-aatteesta innostuneita Nakkilan naisia seuratalo Karhulan pohittamaan mahdollisuutta naisvoimisteluseuran perustamiseksi paikallismuunnelle. Mukana oli myös ajatuksen alkunpanija, voimistelunopettaja Liisa Vanne Porista. Hänen rohkaiseminaan päätettiin läsnäolijat antaa innostuksensa kipinän leimahdusta: päätettiin perustaa naisvoimisteluseura Nakkilan Naisvoimistelijat.

Kaikki läsnäolijat ilmoittautuivat uuden seuran jäseniksi. Heitä oli kuusi: Taimi Mikkola, Laura Virtanen, Hilja Huuri, Helmi Jokela, Tyne Knibbi, Toimi Knibbi, Alma Pentala, Lempi Mäkelä, Aino Hirn, Laaha Stück, Lea Suominen, Taimi Astala, Siri Strandberg, Anna Munck, Elli Jaakkola ja Sissi Hägström.

Vasta perustetun voimisteluseuran puheenjohtajaksi valittiin rouva Taimi Mikkola, jonka aikaisempi kokemus vastaavalla tehtävällä valoi varmuuden tunnetta muuhin, kokenuttimin jäseniin. Taimi Mikkola oli nim. ollut jo Kokemäen Naisvoimistelijoiden puheenjohtajana, sen monivuotisena puheenjohtajana. Hänet myös valittiin ensimmäiseksi voimisteluharjoitusten ohjaajaksi.

Uusi seura päätti heti liittyä jäseneksi Suomeen Naisien Liikuntakeskukseen.

Toimintamuodot.

Nakkilan Naisvoimistelijat oli perustettu. Tarkoituksena oli aloittaa liikuntakeskustyö tällä paikalliskunnalla. Oli siis saatava Nakkilan naiset innostuttamaan voimisteluun, leikkiä ja urheilun avulla tavoittelemaan niin sielun ja runnin kuntoa kuin myös liikunnan sulavuutta ja varmuutta. Siksi olikin ensimmäisenä tehtävänä säännöllisten voimisteluharjoitusten järjestäminen.

Harjoituspaikat. Koska pi-

täjän keskustassa ei ollut mitään varsinaisesti tarkoitukseen sopivaa huonetta, päätettiin voimisteluharjoituspaikaksi vuokrata seuratalo Karhulan ravintolahuone.

Tässä huoneesta tulikin sitten pitkäaikainen voimisteluseura, jonka seinät monesti pullistivat jumppauksen jytinästä. Joskus, ehkä vaihtelevin vuoksi, käväistiin voimisteluseurassa Tervasaamen kansakoulussa. Kun Tattaran valmisti uusi kansakoulu, päätettiin kylmästä ja ahtaasta ravintolahuoneesta siirtyä parempiin suojiin. Yhden vuoden ajan, v. 1936, voimisteltiinkin Tattarassa, mutta koska se oli syrjässä, palattiin taas Karhulan kylmää lähtää tönnelämään. Vasta Nakkilan yhteiskoulun valmistuttua on vuodesta 1947 lähtien voimisteluharjoitukset pidetty yhteiskoulun voimisteluosastossa.

Voimistelu. Voimistelu on alusta alkaen ollut seuran tärkein toimintamuoto. Harjoituksin on koennuttu milloin kerran, milloin kahdesti viikossa, aina innostuksen aallon korkeudesta riippuen. Juhlien edellä on harjoitusten määrä tennetyt 4-5 kertaa viikossa. Joskus on sattunut, että kolme-neljä uskolisinta on saanut kerrankin rahassa sädätyllä säätään ja heitetään käsivarsiaan, mutta usein on ohjataan täytyvät keksiä uusia järjestäytymistapoja saadakseen tilaa kaikille voimistelijalle.

Osastot. Varsin pian huomattiin, että kaikki eivät voi yhdessä voimistella, oltiin niin eri-ikäisiä, muttekin eritasoisia ja myös liian runsasluokuisia pienen voimisteluseuran. Niinpä perustettiin eri osastoja, joiden ansiosta voimistelijain kokonaisuus kasvoi. Näillä osastoilla oli yhteen aikaan omat nimetkin, kuten Sirkkuset, Terhikit ja Hipsukat. Myös voimistelijöiden tyttären rupeesi tekemään mieli mukana, ja niin perustettiin tyttöjen ja lastenosastot.

Urheilutoiminta. Voimisteluharjoitukset on aina järjestetty lukunkaistilla, ja urheilun osastojen jäsenyksi kesän toimintamuodoksi. Urheilun kriteerit rajoittunut etupäässä SNML:n voimistelu- ja urheilunurkkaan suoritukseen.

Ompeluseura. Seuran varojen hankinta tukemaan perustettiin v. 1934 ompeluseura, joka joitakin keukeuyksia lukuunottamatta on jatkuvasti toiminnassa kokonaisen euppäissä kannattavien jäsenten luona. Näin ovat saaneet ne, jotka eivät pysty tai toisista ovat harjoittaneet vain soinnivoimisteluun, myös olla mukana liikuntakeskustyötä tukemassa.

Juhlat. Edellä kerrotuissa puiteissa on Nakkilan Naisvoimistelijain arkinen työ jatkunut 30 vuoden ajan. Mutta on toki ollut vielä muutakin keskeisiä perheitöitä ja suuria valtakunnallisia voimistelujuhlia, jotka ne ovat olleet niitä keuhkia erinäissa, niitä virvoittavia lähteitä, jotka aina ovat innostuksen aallon korkealle nostaneet.

Jo ensimmäisenä toimintakeskinä Nakkilan Naisvoimistelijat osallistuvat Länsi-Suomen maakuntajuhlisiin ja kesällä 1929 SNML:n kansanjuhliin voimistelujuhliin. Helsingissä, jolloin mukana oli seuran II jäseniä. Senjälkeen on otettu osaa SNML:n voimistelujuhliin Turussa 1934, Porissa 1937, Voimisteluun suuriin Suurkisoihin Helsingissä 1947, SNML:n juhliin Kuopiossa 1951 ja Suurkisoihin Helsingissä 1956. Kaikkien näihin juhliin osallistuminen on vaatinut voimistelijoilta paljon innostusta, voimia ja kärsivällisyyttä harjoittelua. Mutta työn ja vaivannäön on myös korvannut sen tulokset: juhlien korkeat tunnelmat, suuri yhteenkuuluvaisuuden tunne muiden voimistelijoiden kanssa ja yhdyksen liikunnan ilo. Vähkevä ei myös sovi sitä oppia ja kasvatusta, mikä näillä juhlamatkoilla on saatu. On opittu tuntemaan omaa maata, on tutustuttu muuttamattomien voimistelijain, on nähty ja koettu niin paljon uutta, että monelle kenties on avartunut aivan huimaava näköaloja entisen elämäntilanteensa ulkopuolelle. — Näitä-

ten suurten juhlien lisäksi on eri vuosina osallistuttu monein maakunnallisiin juhliin. Ja lukematonta ovat ne tilaisuudet omalla paikalliskunnallamme, joita naisvoimistelijat ovat esityksillään avustaneet.

Voimisteluseuran perustamisen alkuaikoina vietettiin vuosittain ns. perheillan: pikkujuhliin ja "ruusutalustaisissa", joihin jokainen jäsen sai tuoda vain yhden vieraan. Vieraksi pääsemisen oli kovin haastavaa, sillä näissä tilaisuuksissa oli vieraaksi hauskaa. Suljetusta huoneesta joutuivat näiden ihmisten tunnelma oli kotoinen ja välitön, voimistelijöiden esitykset olivat kauniita ja pirteitä ja yhteinen ilonpito raikui silloin tällöin jokaisen muukseen.

Yleisöjuhlat ja lehtiarvostelut. Kun seuran ulkopuolelle alkoi kuulua kuusiketta, että mielellään tuliaisoin nainvoimistelijoiden suurenmielinen joukko katsomaan alettiin järjestää myös yleisöjuhla. Ohjelma esitettiin aina omien voimien ja voimia siinä on tarvittu. Sillä periaatteena on ollut, että esitettävään nähdä esityksiä, joiden arvoa ei sovi väheksyä. Esim. v. 1934 helatorstaina pidetyksi Nakkilan Naisvoimistelijain juhlista kirjoitti tunnettu porilainen liikuntakeskustustyön edistäjä E. H. mm. seuraavaa: Siitä, että Satakunnan naisten keskuudessa on jo monia vuotta tehdy voimaperäisiä ja menestyksellisiä työtä liikuntakeskustuksen hyväksi, oli tänäkin tilaisuus elävä todistus. — Esim. hyppy-uuraohjelma oli valittu erittäin onnistuneesti, ja esitys oli mitä parhain. Allekirjoittanut ei vielä tänään mennessä ole nähnyt niin hyvää suoritus. — Aikaisemmin olemme tiedänneet, että Nakkilan Naisvoimistelijat olivat johtaja, mutta että hänen joulukonsa on sellaisella tasolla, ei ollut aavistustakaan. Ilan päänumero, naisten voimisteluesitys, keipasi vaikka kuinka sunnilla juhliilla esitettäväksi. — Ohjelma oli kaunista arvokas, huolellisesti valittu ja valmistettu.

Suuren huomion ja kunniamosoituksen kohteeksi tuli Nakkilan Naisvoimistelijat v. 1937, jolloin sille pyydettiin yksityisnäytöstä SNML:n voimistelujuhliin Porissa. Siitä kirjoitti Satakunnan Kansa ennen juhlilla mm.: "Nakkilan Naisvoimistelijat ovat juhlien järjestäjien erikoisesta toivomuksesta lupautuneet esittämään aivan uudenlaista pallovoimistelua. Tämä maaseudulla toimiva pirteä naisvoimisteluseura järjestää viime sunnuntaina arvokkaan voimistelun ja pallovoimistelu. Ohjelmallaan esittäen uudemmuksensa ta kella- ja pallovoimistelu. Ohjelmallaan hahmottavat voimistelut, m. m. tunnettu nimimerkki Hilja Maria, olivat kaikki yksimielisesti sitä mieltä, että Nakkilan Nv:n on tultava Porin juhliin. — Niinpä kannot Nakkilan tyttävät lupautuneet, esittävät pallo-ohjelmansa ilajuhlissa Porin teatterissa ja palokunnatalossa. Seuraavana päivänä kirjoitti Satakunnan Kansa: "Nakkilan Naisvoimistelijain tämmöinen ja onnistunut pallovoimistelunäytös nostatti katsomassa todellisen stuosionostuksen myrskyn. — Jos itse voimistelijat olivat miellyttävä, niin voi sitä samaa työllä syyllä sanoa koko esityksestä. Joutukaa oli hyvin harjoitettu, esitys varmua ja vihmasteltyä. — Kun seuraavana vuonna, v. 1938, Helsingin suurjuhlilla esitettiin pallovoimistelu yhteisnäytöksessä, kutsuttiin voimisteluun mukana olleet Nakkilan Naisvoimistelijat yhteisharjoituksissa kaikkien eteen esivoimistelijoina. (Nämä mukana olleet ovat kertoneet, että heistä silloin tuntui, kuin he olisivat kasvaneet hukkan toisia pitsemiksi.)

Voimistelunjohtajat.

Niin kuin e.o. lehtilainauksista käy selvälle, on Nakkilan Naisvoimistelijain suoritusaste ollut korkea. Voidaan tässä syyllä ihmetellä, miten se on ollut mahdollista. Tuskin Nakkilan naiset ovat liikunnallisilla taiteillaan etevämpiä kuin naiset muualla, mutta meillä on ollut omni saada johtajiksemme erittäin etevä voimistelunohjaaja. Sillä johtajia, se juhlien yleisölle näkyvään voima, joka kaikkia esityksiä hallitsee, on voimistelijöitten taidon alku ja juuri.

(Jatkuu).